Dziennik Powszechny Krajowy.

We CZWARTEK dnia. 28 Kwietnia 1831 roku. Nro 116.

Na DZIENNIK ninieyszy prenumerować można (miesięcznie po 5 złp kwartalnie po 15 złp.) w następuiących mieyscach.

1.) W KANTORZE GŁÓWNYM Dziennika przy ulicy Koziey, w domu W. Draca
2.) W Sklepie PUNTNERA na przeciw S. Krzyża
3.) W Sklepie RINGA w środku Nowego Świata.
4.) W sklepie SCHMIDTA w środku ulicy Elektoralney
5.) W Sklepie SOMMERA przy ulicy Długiey
6.) W Sklepie EHRENFEUCHTA przy ulicy Zakroczymskiey.
7.) W Sklepie MORITZA przy ulicy Mostowey.
8.) W Sklepie MENTZLA i MIODUSZEWSKIEGO na rogu ulicy Długiey i Miodowey
9.) W Sklepie CIECHANOWSKIEGO na przeciw Zygmunta.
10.) W Sklepie SWIERGOCKIEY przy ulicy Krakowskie Przedmieście.
11 W Szklepie Klugiera i Maiewskiego przy ulicy Królewskiey.

— Na PROWINCYI przyymuią prenumeratę wszystkie stacye pocztowe, kwartalnie tylko, za cenę 21 złp.

Część Urzędowa.

Jenerał Gubernator Miasta Stołecznego Warszawy.

Przy odbywaniu każdo dziennem przeglądu szpitalów woyskowych, z prawdziwem zadowoleniem uyrzałem wzorowy porządek, czystości i wszelkie starania dozoruiących w lazarecie w koszarach saperskich.

Miło mi iest oddać publicznie sprawiedliwość poświęceniu, które z szlachetnego uczucia obywatelskiego wypływaiąc, odradza staropolskie oyców naszych cnoty.

Opiekunem tego szpitala iest JW. Marszałek Seymowy Władysław Hr. Ostrowski. — Żadne wyrazy nie są dość silnemi do wynurzenia uczuć wdzięczności, iakiemi wszyscy w tym szpitalu chorzy są przeięci, za jego nieograniczoną troskliwość, pomoc i codzienne prawie przekonywanie się osobiste o ich żywieniu i opatrywaniu.

Podopiekun W. Brzeziński Andrzey, ciągle niezmordowaney gorliwości daie dowody; pieczołowitość jego na szczególne zasługuie pochwały, iest ona nietylko skuteczną ulgą dla chorych ale nadto zachęceniem i przykładem dla innych; z Dam które się ciągle poświęcały dozorowi, na szczególnieyszą wdzięczność zasługiwała Panna Leopold, która zaięta doglądaniem samych gorączkowych, skutkiem niezmordowaney pracy zachorowawszy, życiem zaszczytne poświęcenie się przypłaciła.

Cześć niech będzie iey pamięci.

Prócz niey ciągle opiekuią się i pielęgnuią cierpiących Pani Seligmann i Panna Wroczyńska.

Dyrektorowi tego szpitala Maiorowi Baronowi Bertrand, zupełne moie iuż ustnie oświadczone, ponawiam zadowolnienie.

Naczelny lekarz szpitala P. Placer, lekarze ordynuiący Sommer, Dobrowolski, i Dudrewicz godnie powołaniu swemu odpowiadaiąc przyczyniaią się iak nayskuteczniey do przywrócenia zdrowia cierpiącym.

Wreszcie P. Przybyłowskiemu Ekonomowi tego szpitala, słuszna pochwała się należy za gorliwość, dozór nad dobrem żywieniem chorych i zupełną rzetelność; która iest tem chwalebnieyszą, że zwykle Ekonomowie ze szkodą żołnierza własnych zysków szukaią.

Co do officerów do służby tego szpitala odkomenderowanych którzy się odznaczaią, tych nazwiska iak w rozkazie dziennym z dnia 20 b. m. oświadczyłem, w czasie właściwym do wiadomości Naczelnego Wodza poniosę.

w Warszawie dnia 26 kwietnia 1831 r.

Jenerał Piechoty
J. H. *Krukowiecki.*

Jenerał Gubernator Miasta Stołecznego Warszawy.

Odbywszy przegląd lazaretu officerskiego w szkole applikacyiney, mam sobie za obowiązek oddać publicznie sprawiedliwość naygorliwszym staraniom i poświęceniu się wszystkich tych osób, których wrodzone uczucia szlachetności, powoduią do czuwania bez przerwy nad przyniesieniem ulgi i przywroceniem do zdrowia officerów woyska naszego, którzy szeregi Polskie tak mężnie do boiu wiedli. — Lazaret ten iuż z przeznaczenia swego iest naystaranniey i iak nayczyściey utrzymywany, porządek w nim wzorowy, opieka ciągła i niezmordowana. — Wszystko to skutkiem iest gorliwości i troskliwego dozoru JW. Jenerała Hrabiego Fredro i W. Józefa Dyzmańskiego opiekunów tego szpitala, którzy z oycowską prawie pieczołowitością czuwaią nad przyniesieniem prędkiey i skuteczney pomocy cierpiącym. Również z przykładną wytrwałością niosą pomoc rannym i chorym, JW. Hrabina Fredro P. P. Dyzmańska Kunkel, Seydel, Cyrke, LeBrun, Koehler Benedyktowa, Wolff Eleonora, Schaeffer, Lange Janowa, tudzież Wolff Regina, Schilling, Lessel Barbara, Fischer, Kochler, Magdalena.

Xiądz Beniamin wraz z konwentem O. O. Kapucynów wzorowy chrześciańskiego poświęcenia się dla dobra bliźnich ciągle daią przykład.

Dyrektorowi szpitala officerskiego Pułkownikowi Godlewskiemu, oświadczam zupełne moie zadowolnienie.

w Warszawie dnia 26 kwietnia 1831 r.

Jenerał Piechoty
J. H. *Krukowiecki.*

Komitet Rozpoznawczy.

Stósownie do przepisów postanowienia Dyktatora z dnia 29 grudnia 1830 r. i rozporządzenia Rządu Narodowego z dnia 1 marca r. b. ogłasza: iż następuiące osoby w zarzucie należenia do tayney policyi uniewinnione i z dotychczasowego zatrzymania uwolnione zostały.

1. Gniewiński Stanisław, lat 27 maiący religii katolickiey, zecer w drukarni przy Urzędzie Municypalnym, przeciw któremu żadne dowody należenia do tayney policyi nie zostały wykrytemi.

2. Kołakowski Jan, lat 35 maiący z ułatwienia interessów prywatnych utrzymuiący się, który również do byłey policyi tayney nie należał, lecz iedynie był użytym przez władze zeszłego Rządu do śledztwa za granicą kraiu względem woysk węgierskich w roku 1826 do czego opatrzony był paszportem i pozornym kontraktem kupna kulbak końskich z właściwą władzą zdziałanym i za odbyte śledztwo otrzymał wynagrodzenie pieniężne.

w Warszawie dnia 26 kwietnia 1831 r.

Referendarz Stanu Prezes
Hube.
Członek Sekretarz
Płużański.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

Po zaszłey 16 sierpnia 1829 roku śmierci Ignacego de Leszko Żwan właściciela dóbr Kowienna część lit. A. w Powiecie Orłowskim Woiewództwie Mazowieckiem położonych i innych praw realnych, spadek się otworzył; wzywa się przeto wszystkich interessentów, aby w przeciągu 6 miesięcy, a naydaley w dniu 30 czerwca r. p. 1831 w Warszawie w pałacu Krasińskich w kancellaryi hypoteczney Woiewództwa Mazowieckiego stawili się, i prawa swe, iakie do tegoż spadku mieć sądzą udowodnili, inaczey bowiem prekludowani będą.

Warszawa dnia 22 grudnia 1830 r.

Cesław *Kowalewski* R. W. M.

POZWY EDYKTALNE.

Komora Konsumowa Kalisz.

Podaie do publiczney wiadomości, iż w d. 9 listopada r. z. wydała Kommissya Wdzka wyrok Administracyiny, w sprawie przeciwko niewiadomemu 112 z denuncyacyi strażników Jabczyńskiego i Swiecimskiego wystósowaney, mocą którego towary defraudowane a mianowicie:

a) Cukru rafinow.	centn.	4	fun.	71
b) Kawy	—	2	—	44
c) faryny cukru	—	1		19 1/2

Na konfiskatę, a zaś właściciel niewiadomy na zapłacenie cła i kosztów ogółem złp. 406

wynoszących, wskazane zostały. Wzywa więc komora konsumowa niewiadomego właściciela, ażeby z dowodami własność i pochodzenie powyższych towarów usprawiedliwiaiącemi, naydaley w 4 tygodni zgłosił się, inaczey po upłynieniu terminu tego, wyrok powyższy prawomocnym zostanie.

w Kaliszu d, 15 kwietnia 1831 r.

Szafrański.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

Kommissya Województwa Płockiego.

Podaie do wiadomości, że w tuteyszym województwie są ieszcze do nowego wydzierzawienia przez licytacyą, lub z wolney ręki od 1 czerwca r, b. na przeciąg sześcioletni następuiące dobra rządowe do wydzierzawienia, których Kommissya Woiewódzka oznacza iak następuie:

na dniu 16 maia r. b.

1. Główny folwark Jasiennica w ekonomii tego nazwiska, w obwodzie Ostrołęckim z pańszczyzną do niego należącą z propinacyą w 4 wsiach i w mieście Andrzeiowie, z czego opłata roczna wynosi złp. 5519 gr. 9.

2 Folwark Smolewo w teyże ekonomii z pańszczyzną i propinacyą, z którego opłata roczna złp. 6365 gr. 9

3. Folwark Bazar w ekonomii Rożan w obwodzie Pułtuskim z propinacyą i z pańszczyzną z 3 wsiów, z którego opłata roczna wynosi złp. 3998 gr. 12.

na dzień 17 maia r. b.

4. Naddzierzawa ekonomii Sielce w obwodzie Płockim, składaiące się z folwarku Sielce, Wielkowice, Janikowo, Bolino, Komsin, gruntów poklasztornych w Czerwińsku, z pańszczyzny do tych folwarków należącey, lądowego od młynów pływaków, propinacyi, rybołóstwa i cegielni, z których to szczegółów opłata roczna wynosi zł. 19041 gr. 14.

5. Folwark Zambski w ekonomii Obryte, w obwodzie Pułtuskim z pańszczyzną, młynem wodnym i wietrznym, z rybołóstwem z którego intrata czyni złp. 3422 gr. 14.

6. Folwark Goleiewo w ekonomii Sierpc, w obwodzie Mławskim, z którego intrata czyni złp. 920 gr. 18.

7. Propinacya we wsi Brodach ekonomii Monkolin, z których opłata czyni zł, 150.

w dniu 18 maia r. b.

8. Folwark Morzyce w dobrach Nasielskich, w obwodzie Pułtuskim z propinacyą w dwóch wsiach i rybołóstwem, z którego opłata złp. 2000.

9, Folwark Swieżewo w tychże dobrach z pańszczyzną i propinacyą, z którego opłata złp. 1500.

10. Folwark Umienino Zduski, w obwodzie Płockim, z którego opłata złp. 450.

12. Folwark Kargoszyn z attinencyą Szczurzynek z młynem wodnym, pańszczyzną i propinacyą w obwodzie Przasnyskim, z którego opłata złp. 4000.

na dzień 19 maia r. b.

13. Folwark Swierzawy w obwodzie Lipnowskim z pańszczyzną, propinacyą i wiatrakiem, z którego opłata złp. 1800.

14. Kolonia Piekiełko w ekonomii Trembin, w obwodzie Lipnowskim, z którego opłata złp. 336 wynosi.

15. Propinacya w Podolszycach, Rogożynie, Rydzynie i Strużewku w ekonomii Boryszewo, w obwodzie Płockim, która na ryzyko niedotrzymuiącego kontrakta dzierzawcy, na czas od 1 czerwca do końca grudnia r. b. lub też na trzy lat pro 1831/34 wydzierzawioną będzie, z którey opłata roczna złp 1191 gr. 2 wynosiła. — Wzywa przeto Kommissya Woiewódzka pretendentów, ażeby z dowodami swey kwalifikacyi postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 24 stycznia 1818 roku oznaczonemi, i z gotowizną na vadium 1/4 części roczney dzierzawy wyrównywaiącey reszpectivę dóbr, do których się ubiegać zamierzaią w oznaczonych terminach o godzinie 10 z rana w biurze Kommissyi Woiewódzkiey stawić się zechcieli.

O dalszych warunkach w każdym czasie w biurze Kommissyi Woiewódzkiey powziąść można wiadomość.

Działo się w Płocku dnia 22 kwietnia 1831 roku.

Prezes
Małowieski.
Sekretarz Jeneralny
Waśniewski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Wdztwa Kaliskiego.

Uwiadomia publiczność, iż dobra ziemskie Piotrowice do których należy wieś Abrahamki z przyległościami i przynależytościami w powiecie i obwodzie Sieradzkim, woiewództwie Kaliskiem położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadaiących z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w d. 1/13 czerwca 1825 r. zapadłego, w trzech letnią dzierzawę poczynaiąc od d. 24 czerwca r, b. 1831 do tegoż dnia 1834 r. przez publiczną licytacyę w d. 15 czerwca r. b. o godzinie 4 z południa w Kaliszu w mieyscu posiedzeń Dyrekcyi Szczegółowey woiewództwa Kaliskiego odbyć się maiącą, więcey daiącemu i przybicie otrzymuiącemu, wypuszczone zostaną pod następuiącemi głównemi warunkami.

1 Dzierzawca obowiązany będzie opłacać co rocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne, iako to ofiary złp. 354 gr. 26 i kontyngens liwerunkowy złp. 142 gr. 20 wynoszący, niemniey ponosić wszystkie ciężary służby publiczney bez bonifikacyi.

2. Winien będzie przed obięciem dzierzawy złożyć monetą srebrną kurs w kraiu maiącą całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu od udzieloney pożyczki należącą, łącznie z karami za miesięcy sześć na złp. 870 gr. 2 — obrachowaną i ratę czerwcową r. b. złp 824 gr. 18 wynoszącą.

3. Przyiąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierzawy wnoszenia opłat z dóbr tych, Towarzystwu Kredytowemu należnych w dwóch półrocznych ratch, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia każdego roku, które wypłaty półrocznie wynoszą złp. 824 gr. 28.

4. Oddać dobra powyiściu kontraktu w takim stanie w iakim ie obeymuie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierzawy za iakie bądź nakłady gruntowe.

Reszta warunków licytacyinych, przez chęć dzierzawienia maiących, w każdym czasie w kancellaryi Dyrekcyi Szczegółowey przeyrzaną bydź może.

Kalisz d. 21 kwietnia 1831 r.

Prezes.
Podpis.
Pisarz
Chrystowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Województwa Kaliskiego.

Uwiadamia publiczność, iż dobra ziemskie Wierzchlas część B. w Powiecie i Obwodzie Wieluńskim, parafii Wierzchlas, Woiewództwie Kaliskiem położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadaiących, z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w dniu 1/13 czerwca 1825 roku zapadłego, w trzechletnią dzierzawę poczynaiąc od dnia 24 czerwca r. b. 1831 do tegoż dnia 1834 r. przez publiczną licytacyą w dniu 15 czerwca r, b. o godzinie 3 z południa w Kaliszu w mieyscu posiedzeń Dyrekcyi Szczegółowey Woiewództwa Kaliskiego odbyć się maiącą, więcey daiącemu i przybicie otrzymuiącemu, wypuszczone zostaną pod następuiącemi głównemi warunkami.

1. Dzierzawca obowiązany będzie opłacać corocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne, iako to: ofiary złp 327 gr. 1, i kontyngens liwerunkowy złp. 191 gr. 25 wynoszącey, niemniey ponosić wszystkie ciężary służby publiczney bez bonifikacyi.

2. Winien będzie przed obięciem dzierzawy złożyć monetą srebrną kurs w kraiu maiącą całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu od udzieloney pożyczki należącą, łącznie z karami za miesięcy 6 na złp. 497 gr. 7 obrachowaną i ratę czerwcową r. b. złp. 471 gr. 6 wynoszącą.

3. Przyiąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierzawy wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia każdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 471 gr. 6.

4. Oddać dobra po wyyściu kontraktu w takim stanie, w iakim ie obeymuie.

5. Zrzecze się wszelkich pretensyy przez czas dzierzawy za iakie bądź nakłady gruntowe.

Reszta warunków licytacyynych przez chęć dzierzawienia maiących, w każdym czasie w kancelaryi Dyrekcyi Szczegółowey przeyrzaną bydź może.

Kalisz dnia kwietnia 1821 r.

Prezes
Podpis.
Pisarz
Chrystowski.

W dniu 29 kwietnia r. b. o godzinie 4 z południa, sprzedane będą przez publiczną licytacyą w Warszawie na targu Muranowskim konie, do pozostałości niegdy JO. Xięcia Michała Radziwiłła Woiewody Wileńskiego należące, a to za gotowe natychmiast liczyć się maiące srebrne pieniądze.

Warszawa d. 25 kwietnia 1831 r.
Cesław *Kowalewski* Reient W. M,

Aukcya ruchomości iako to: sprzętów domowych i gospodarskich, srebra, mosiądzu, miedzi, cyny, żelaza, szkła, porcellany, faiansu i różnych naczyń drewnianych, tudzież mebli ubiorów; męzkich, bielizny bydła rogatego i nierogatego koni, iak innych rozmaitości poniegdy Felixie Górskim dziedzicu dóbr Mirosżewice pozostałych; w skutek żądania opieki oraz kuratora nieobecnych SSrów, odbędzie się na gruncie wsi Miroszewice w mieście obwodzie Łęczycy woiewództwie Mazowieckim d. 30 kwietnia r. b o godzinie 1 z południa i dni następnych za gotowe pieniądze.

Dan w Łęczycy d. 23 kwietnia 1831 r.
Reient powiatu Łęczyckiego
(podp.) Józef *Starzyński.*

Część Nieurzędowa.

POLSKA.

z Warszawy 28 kwietnia.

— Jeszcze nie mamy urzędowych szczegółów o utarczkach dnia onegdayszego. To pewna, iż w Mińsku artyllerya nasza o znaczną stratę przyprawiła nieprzyiaciela. Główna kwatera Naczelnego Wodza była wczoray w Miłosny. Przednie straże stały nad wieczorem w okolicy Mińska.

— Listy z Augustowskiego z dnia 18 b. m. donoszą, że i w obwodzie Seyneńskiem organizuie się powstanie pod Maiorem *Swida*, i z lasów wypada na oddziały rossyyskie. — *Puszet* ma ambaras z ieńcami, których liczba mu się powiększa, gdyż wynosi iuż kilkunastu oficerów i sto kilkudziesiąt ludzi, naywięcey z gwardyi. Myśli ich na Żmudź odesłać.

— W Płockiem, prawie toż samo położenie woysk co było przed miesiącem. Nasze oddziały stoią po nad Narwią, po za Rożan ku Ostrołęce, którą Rossyanie zaymuią. — Część gwardyi przeszła 25 b. m. pod Nurem na lewy brzeg Bugu, pewno dla połączenia się z głównym korpusem Feldmarszałka.

— W Radziwiłowie uroczyscie zostały zawieszone orły polskie, wśród radosnych okrzyków mieszkańców.

— Do woyska są ciągle wysyłane pasy skórzane flanelą podszyte, dla noszenia ich na gołem ciele; doświadczenie nauczyło iż to iest naylepszą ochroną przeciw cholerze. Wysłano iuż kilkanaście tysięcy podobnych pasów. – Z resztą cholera znacznie się zmnieyszyła w woysku i nie iest iuż tak ziadliwa, iak była z początku. Ale w obozach rossyyskich ciągle znaczne czyni spustoszenia; przywędrowała z korpusem Pahlena 2go, i nayprzód Brześć, potem Siedlce odwiedziła.

— Coraz zwiększa się liczba obrońców Oyczyzny. Wczoray przechodził tędy idący w pole nowo utworzony 7my pułk ułanów; pierwszy raz był widziany w stolicy. Ma ponsowe wyłogi, ponsowe naramienniki i takież czapki.

— Dozór bóżniczny Warszawski, wydał odezwę po wszystkich rogach ulic poprzylepianą wzywaiąc starozakonnych, aby w przeciągu 14 dni złożyli na ołtarz wspólney oyczyzny, wszelkie srebro i złoto u tałesów i innych obrządkowych sprzętów znayduiące się. Sądzimy, że nierównie więcey ofiara przyniosłaby dla kraiu, gdyby żydowki złożyły swoie medale które noszą na szyi, a żydzi, świeczniki srebrne i złote, bez których bardzo łatwo się obeyść.

— Stan. hr. Wodzicki prezes rzeczy-pospolitey Krakowskiey i senator Polski, wykonał przysięgę na wierność narodowi, i zasiadł w senacie.

— Rodak nasz *Linowski*, który był sekretarzem legacyi rossyiskiey w Hadze, po wybuchnięciu narodowego powstania, opuścił natychmiast służbę nieprzyiaciela.

— Zawiązuie się towarzystwo do stopniowego obdarzenia włościan własnością gruntową, za pośrednictwem czynionych ofiar i składek przez stowarzyszonych. Corocznie przeznaczona będzie część funduszów towarzystwa na zakupienie gruntu i zabudowań, reszta na pożyczkę bezprocentową dla włościan, celem ułatwienia im nabycia własności. Członkowie towarzystwa wnosić będą naymniey złp. 3 na miesiąc lub złożą od razu summę, od któréy procent odpowiadał takieyże składce. — Przyimowane także będą fundusze w gruntach i zabudowaniach włościańskich. Gdy liczba członków dojdzie 50, towarzystwo ogłosi się za zawiązane.

— *Posiedzenia Seymowe.* — Na posiedzeniu Izby Poselskiey dnia 26. Jaśnie Wielmożny Marszałek oświadczył: że Senat zatwierdził proiekt dania kredytu na 1,000,000 złp w celu zapomożenia włościan; że JW. *Modliński* złożył proiekt do wystawienia pomnika na pamiątkę bitwy pod Grochowem; że JWW. *Morzkowski* i *Tymowski* uczynili wniosek względem wyboru Deputowanego z 1 Cyrkułu miasta Kalisza w mieysce JW. Faltza. Obadwa odesłano do Kommissyi. Daley oświadczył JW. Marszałek, iż odebrał od Rządu Narodowego wezwanie, aby JWW. *Deskur* i *Baczyński* udali się iako Kommissarze Rządowi do Województwa Sandomierskiego, dla rozpoznania i przekonania się o przyczynach zaległości i w Województwie tem z dawnieyszych lat i ostatnich czasów, komu ich winę przypisać należy, tudzież iakie dla zapobieżenia im, środki maią bydź użyte. — Wniosek ten iednomyślnie został nieprzyięty, a następnie:

Ledochowski w materyi porządkowey, powiada: „Obecność JWgo Zastępcy Ministra Spraw Zagranicznych powoduie mnie do uczynienia iednego zapytania: W kilku Gazetach Francuzkich, przy opisie uroczystości daney dla posłanników Polskich w Paryżu, umieszczony był także w ich liczbie P. Adam Gurowski; w iednym zaś z Dzienników tego kraiu, czytaliśmy artykuł z podpisem A. G. tak dobrze nam znanym, artykuł zupełnie cechuiący tegoż P. Adama Gurowskiego. Zapewne wszyscy kolledzy czytali go; był on nawet w naszych gazetach tłumaczony, i ocenić potrafią wartość tey nikczemney bazgraniny, ubliżaiącey powadze Narodu i Rządu; ale rzecz iest zadziwiaiąca, że P. Adam Gurowski przybiera w Paryżu postać posłannika Polskiego Doszły mnie wiadomości, że opatrzonym został na tę podróż w pieniądze ze skarbu publicznego; to iest w grosz Narodowy. Zapytuię się JWgo Zas. Minis. Spraw zagranicznych kto go tam wysłał? Kto mu dał pieniądze? bo wyieżdzaiąc z Warszawy w ostatnich dniach Lutego powiedział:

„Juz mnie tu nie uyrzycie, bo chorągiew Dybicza w krótce powiewać będzie!“ Uniósł więc (iak się wyraziła Gazeta Nowa Polska,) swoie Bogi domowe nad brzegi Sekwany w eskorcie trzech tysięcy złp. Proszę JWgo Zas. Min. Spraw zagranicznych, o wyiaśnieniu, kto udzielił P. Gurowskiemu posłannictwa?“

Zas. Mi. Spraw Zagranicznych. „Co do zapytania w tey chwili mi uczynionego, przez szanownego mówcę, mam honor następuiące dać obiaśnienia. — Wspomniony P. Adam Gurowski pisał z obozu, że mu się trafia pewna sposobność przewiezienia papierów do Francyi. Rząd nakazał mi z niey korzystać; woli jego dopełniłem. O złośliwych zaś artykułach dziennika iednego Francuzkiego na rząd nasz, aby miały bydź tworem Polskiego pióra, urzędowego doniesienia nie mam, a póki go nie otrzymam; daruie Izba; że póty tak brzydkiego postępku, aby za pieniądze skarbu, rząd potwarzać, przypuścić w Polaku nie mogę. To, wyraznie zaręczam, że żadnego upoważnienia, żadney delegacyi nie miał P. Gurowski, i że, ieżeli ten charakter przybiera, oczem nie wiem, to czyni to samowolnie.“

Ledochowski. „Że przybiera ten charakter, to iest rzeczą niewątpliwą. Dziennik ieden francuzki, opisuiący ucztę, daną dla naszych posłanników, mówi: że znaydowali się tam Jenerał Kniaziewicz Kasztelan Hr. Plater i P. Gurowski w charakterze urzędowym. Co do artykułu, nie mogę dać materyalnych dowodów, że przez niego został napisany, ale odwołuię się w tem zupełnie do przekonania JW. Zas. Min. znaiome iest pióro tego, co zapełniał kolumny Gazety Nowa Polska. Czy nie widzimy w tym artykule tey samey chęci rozdwoienia umysłów, wzniecenia terroryzmu, osłabienia w opinii Rządu Narodowego.“

Zas. Mi. Spraw Zagranicznych. „Zamykam się w obiaśnieniu poprzednio przezemnie udzielonem; co do domysłów, tych urzędowo udzielać Izbie nie mogę.“

Ledochowski. „Sądziłbym że gdy Jaśnie Wielmożny Zastępca Ministra Spraw Zagranicznych oświadczył, iż P. Adam Gurowski, żadney missyi dyplomatyczney nie ma, a dzienniki francuzkie ogłaszaią go, iako maiącego missyą; Izba powinnaby żądać, aby wydział dyplomatyczny oświadczył przez pisma publiczne, że P. Adam Gurowski żadnego charakteru dyplomatycznego nie posiada.“

Radca Stanu Wielopolski. Nikt w charakterze urzędowym za granicę przyymowanym być nie powinien, skoro nie składa na to dowodów. — Jeżeli sobie ten charakter przywłaszcza, nie należy do wydziału dyplomatycznego, ogłaszać: że on nie iest żadnym aientem, wina spada na tych, którzy go bez dowodów, za takiego przyymuią. — Niezgadzałoby się z powagą Rządu, aby z powodu artykułów dziennikarskich wdawał się w tłumaczenia.“

Ledochowski. „W innych okolicznościach, w ustalonym rzeczy porządku, możeby zasada ta była sprawiedliwą; ale w położeniu w iakiem my przed dwoma, trzema miesiącami, a może i teraz się znayduiemy, gdzie często wysłani przez nas aienci dyplomatyczni, różnych dróg trzymać się muszą: biorący depesze, łatwo mógł za aienta dyplomatycznego przed kommitetem Polskim uchodzić, który nie biegły w dyplomacyi, nie badał tak skrupulatnie charakteru P. Adama Gurowskiego, iakby to był uczynił P. Sebastiani; ale artykuł umieszczony w dzienniku francuzkim z podpisem A. G. powinienby nakłonić wydział dyplomatyczny, do użycia stanowczych w tym względzie środków.“

Zast. Min. Spr. Zagr. „Jakkolwiek czuię całą ważność uwagi, uczynioney przez Szanownego Preopinanta, rozumiem iednak, że dostatecznem będzie, do zaspokoienia iego troskliwości, gdy tłumaczenia obecne będą w pismach publicznych, a tem samem doydą do celu.“

Swidziński „Rozumiem że środek ostatecznie przez JW. Zastępcę Ministra proponowany iest dostateczny, ale z boleścią przychodzi mi uczynić uwagę, że mimo nayuroczystszego ogłoszenia przez Izby zasady Monarchii Konstytucyiney, Rząd bynaymniey iey się nietrzyma; nie dochodzi przekroczeń przeciwko tey zasadzie czynionych, a nawet używa osób, które iawnie przeciwko niey słyszeć się daią. — Jest to sprzeczne z postanowieniem Izb, szkodliwe w dyplomatycznych stósunkach bo może być powodem do przekonania, że zasada ta, iest tylko na papierze, a gwałcić ią dozwalamy.“

Krysiński „Ważna iest nader uwaga kollegi Opoczyńskiego; ieden do niey uczynić muszę dodatek, że nieprzyiaciele, których wiele bardzo mamy pod różną ukazuią się formą, lecz szczególniey usiluią wystawić: że to iest rewolucya demagogiczna, która dąży do wywrócenia wszelkich zasad towarzyskich, gdy przeciwnie iey iedynym celem iest, uzyskanie niepodległości, i bytu politycznego, nie ubieganie się za łudzącemi utopiami. — Sądzę więc, iż w wyborze osób, które maią na scenę występować, szczególniey tych, które ięzykiem naszym przemawiać maią, Rząd postępować powinien stosownie do uwag kollegi Swidzińskiego.“

Wężyk „Lubo sam iestem członkiem Kommissyi, wyznać wszakże muszę, że ich winą iest, iż proiekt do laski podany i oddany Kommissyi Prawodawczey o ukróceniu nadużyć, wolności druku, śpi ieszcze. — Gdyby iuż był wypracowany nie widzielibyśmy tych szykan w Gazetach.“

Zast. Mist. Spraw zagranicznych „Co do wniosku, aby Rząd usług osób przeciwnych zasadom Monarchii reprezentacyiney nie przyimował, zaręczyc mogę, że w moim wydziale osób takich niema, i nie wątpliwą iest rzeczą, że gdyby uwaga ta poparta dostatecznemi dowodami przedstawioną została, i w innych wydziałach to samo miałoby mieysce. Co do ostatniego twierdzenia, iak sprzeczne iest z uczuciami teraźnieyszego ministeryum co do wolności druku, oświadczyć muszę, że co innego iest karać nadużycia, a co innego ścieśniać wolność druku; do pierwszego gotowe iest ministeryum, drugie odrzuca.

Wołowski „Odpowiedzieć muszę kolledze Wężykowi na zarzut uczyniony Kommissyi Prawodawczey; oświadczam: iż nie tylko nie wygotowali proiektu o ukróceniu nadużyć wolności druku, ale nawet tak prędko go nie wygotuie. — Jak wolność druku iest rękoymią Rządów Reprezentacyinych, tak Sąd przysięgłych iest zasadą praw o przekroczeniach druku. — Sąd przysięgłych nie tak łatwo da się wprowadzić w kraiu, który go dotąd nie znał. — Mnie polecone zostało ułożenie tego prawa, lecz oświadczyłem w Kommissyach, że bez Sądu przysięgłych nie mogą przystąpić do tey czynności. — Jeżeli kollega Wężyk rozumie, że obeydzie się bez Sądu przysięgłych, albo że wprowadzenie iego iest tak łatwe; iako członek Kommissyi sam się zapewne zechce zaiąć redakcyą tego proiektu.“

Marszałek. „Dalszego rozbioru obecney materyi niemogę teraz dozwolić, bobyśmy się oddalili od przepisów. — Ponieważ proiekt podany był do laski i odesłany do Kommissyi Prawodawczey; ieżeli JW. Wołowski upatruie, że prawo to teraz przedstawione bydź nie może, powinien był w właściwem mieyscu wniosek ten uczynić, a w tenczas Izba po stosowney dyskussyi zadecyduie, czyli proiekt o skarzeniu nadużycia druku, ma bydź na późniey odłożony, czy zaraz wprowadzony.“

Swidziński. „Na sessyi poźnieyszey, w małym komplecie na taynem posiedzeniu polecenem było Rządowi przygotowanie proiektu w mowie będącego. — Przytomny wówczas JW. Zast. Min. Spraw Zagranicznych proszony był, aby Rządowi przełożył żądania; dla tego żądaliśmy, aby Rząd wygotował ten proiekt, że iest w możności posiadania i przygotowania więcey materyałów.“

Jasieński. „Objaśnienia udzielone przez JW. Min. Spraw Zagranicznych dostateczne przekonywaią, że P. Adam Gurowski nie iest ajentem pyplomatycznym. — Co do brzęczącey eskorty, o którey wspomniał kollega Jędrzeiowski, rozumiem, że trzeba to przypisać szczęśliwey gwiazdzie P. Adama Gurowskiego, który równie od Xięcia Lubeckiego iak od teraźnieyszego Rządu zasiłki pieniężne odbierał. — Udawanie zaś charakteru dyplomatycznego było zapewne fortelem dla nadania sobie większey powagi, i może ziednania dobrego obiadu.

Ledóchowski. „Dla tego tylko pytałem się kto dał Panu Gurowskiemu, trzy tysiące złp. że tu niema przytomnego JW. Ministra Skarbu.“ (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

— Izba Senatorska nie przyięła wczoray proiektu który onegday przeszedł w Izbie poselskiey; wielu członkom nie podobało się wypuszczenie dwóch artykułów uchwalone przez Izbę poselską, inni zaś byli tylko redakcyi przeciwni, — która w rzeczy samey potrzebuie poprawy.

—(*Nadesł.*) Nie dla tych co mnie osobiście lub moią znaią familią, którey tylu członków służy dziś sprawie Narodowey, czynię ninieysze ogłoszenie w pismach publicznych. Nie szukam z tego chluby, iż mimo sił i zdrowia w służbie woyskowey, tylą kampaniami starganego, stanąłem w szeregach bratnich na głos powstaiącey Oyczyzny; lecz bolesna tożsamość imienia iednego individuum, innego zupełnie rodu użytego przez zeszły Rząd do ochydney tayney policyi, pobudza mnie do ogłoszenia tak w kraiu iak zagranicą, iż bynaymniey żadney styczności ani znaiomości osobistey, a tem mniey związków pokrewieństwa nie masz i nie było między moią familią a temże dopiero wspomnionym Szymanowskim, tyle od Rodaków moich słusznie ochydonym. Niniesze ogłoszenie czynię, w skutek niedawno odebranego zawezwania z zagranicy, od osób które to interessuie.

Józef *Szymanowski*

Pułk. dowódca pułku 19 piech. lin.

ANGLIA.

z Londynu 17 kwietnia.

— Onegday odbywała się rada gabinetowa w wydziale spraw zagranicznych, poprzednio X. *Liewen* miał tam długą konferencyą z lordem *Palmerston.*

CHINY.

— *Gazeta Petersburska* umieściła następuiące wiadomości z Chin o wypadkach, które zaszły wtem państwie wiesiem zeszłego roku. Mieszkańcy wyspy Formosa po chińsku Tkhai Van; wylądowali na przeciwległem wybrzeżu chińskiem i tam zrządzili spustoszenia. Wtym samym czasie mahometańskie ludy Turkestanu wliczbie około 100,000 napadli z częścią tak zwanych dzikich Kirgizów i Karakalpaków zachodnie granice państwa i zniszczyli kilka miast, iakoto: Kaszkar, Yarkant, Yansar, Khotan i Aksu. Naczelnik rozmaitych tych ludów nazywa się *Temu Czun.* Dowódzca Karakalpaków odłączył się był od główney armii i pokazał się przy brzegach rzeki Jli, gdzie chiński jenerał Tsin Yan był się oszańcował. Wypadki te były przyczyną wydania wielkiego mnóstwa postanowień przez które Bogdykhan (Cesarz) uwiadamia swych poddanych o wybuchłych woynach. Jedno z tych postanowień, zawiera rozmaite nominacye na naczelnictwa woyskowe.

FRANCYA.

z Paryża 16 kwietnia.

— Dziennik *Temps* doniósł wczoray: Podług kommunikacyi z ciała dyplomatycznego, postanowiono odłożyć kwestyą względem Luxemburga do dwóch miesięcy.

— Sąd kryminalny uwolnił wczoray po kilkodziennych bardzo żwawych posiedzeniach, oskarzonych z powodu zaburzeń grudniowych.

— Mówią iż dyplomatyk angielski wysłany do Petersburga w celu protestowania przeciwko wcieleniu Polski do Rossyi wystąpi zarazem w imieniu Francyi i Austryi.

NIEMCY.

z Brunświku 18 kwietnia.

— Dziś odebrano tu wiadomość, że król Angielski Wilhelm IV. mianował siostrzeńca swego, Xięcia Wilhelma panuiącego Xięcia Brunświcko-Lüneburskiego feldmarszałkiem woyska hanowerskiego. Wiadomość ta sprawia tem większą radość, że nadeszła w chwili, kiedy wkrótce ma nastąpić uroczystość złożenia hołdu i urodzin Xięcia.

z Drezna 20 kwietnia po południu.

— Od dnia wczorayszego, porządek publiczny iuż niebył przerywany; ciągle tu aresztuią różne osoby; z tych których aresztowano w dniu 17 iuż kilku odprowadzono do domu poprawy.

PRUSSY

z Berlina 22 kwietnia

— Kommunikacya pocztowa między Kłaypedą i Petersburgiem temczasowo aż do uśmierzenia powstania w gubernii Wileńskiey, będzie utrzymywana przez regularną żeglugę parową między Kłaypedą a Libawą.

ROSSYA

z Petersburga 13 kwietnia.

— Wyszedł tu następuiący ukaz Cesarski datowany 24 marca (5 kwietnia). W skutek rozruchów wybuchłych w kilku powiatach gubernii Wileńskiey, uznaliśmy potrzebę ogłosić graniczącą z temi powiatami gubernią Kurlandzką, iako w stanie woiennym będącą, i nadać jenerałowi, gubernatorowi teyże, jenerałowi porucznikowi baronowi *Pahlen* władzę i prawa dowódcy oddzielnego korpusu w czasach woyny, a to dla zabezpieczenia wspomnioney gubernii przeciw wszelkim usiłowaniom buntowników wkroczenia do niey i dla utrzymania wewnętrznego porządku.

SZWECYA

z Sztokholmu 15 kwietnia

— Zbiiaią teraz, rozszerzoną tu niedawno pogłoskę o uzbraianiu mnieyszey i większey flotty w Karlskrona. Ciągle się tu odbywa rozpoczęte od lat czterech budowanie okrętów i położono tramy spodnie dwóch nowych fregat.

— Biega pogłoska, iż z Rossyi bardzo się staraią o statki przewozowe, i że z tego nawet Szwedzcy posiadacze okrętów będą korzystać mogli.

— Pan *Montalembert* który teraz zasiada w francuzkiey Izbie Parów i występuie iako Ultraliberalny i opozycyonista, był tu posłem Karóla X. i uważany za gwałtownego roialistę.

WŁOCHY

z Rzymu 9 kwietnia.

— Jego świątobliwość, wydał w dniu 4 b. m. proklamacyą do swych poddanych, w których ludowi Rzymskiemu, przyznaie wielkie pochwały za wierność okazaną podczas skończonego iuż teraz powstania, dziękuie Cesarzowi Austryackiemu za pomoc daną kościołowi i państwu kościelnemu, przedstawia powody nieuznania układu zawartego przez kardynała *Benevenuti* z powstańcami, a względem kroków maiących się użyć przeciwko winnym nadmienia, iż nigdy niezapomni, że będzie kiedyśkolwiek zarówno musiał zdać Bogu sprawę tak z udzielonych łask, iako też dzierzenia sprawiedliwości.

DONIESIENIA PRYWATNE.